

פירושי תפלה

1- פירושי תפלה - איך נעשה ריבוי הנבראים מאחדות הפשוטה -

כתיב (תהלים קד, כד) 'מה רבו מעשיך ה', כולם בחכמה עשית' (וכך אומרים בברכת ק"ש), לפי פשוטו 'מה רבו מעשיך ה' הוא ביטוי של פלא על ריבוי הנבאים אותם ברא הקב"ה, אך בעומק יותר הוא גם בלשון תמיה - איך נעשה ריבוי נבראים מהקב"ה שהוא אחדות פשוטה ומושלל לגמרי מענין הריבוי? והתשובה על כך היא: 'כולם בחכמה עשית' - שע"פ חסידות פירושו הוא, שהקב"ה ברא הכל באמצעות ספירת החכמה, שמאחר שחכמה היא בבחינת ביטול מוחלט, כנמרז בכך שחכמה היא אותיות 'כח מ"ה', כח של ביטול (כמו 'ונחנו מה' - "מה אנו חשובין" (רש"י שם)). ולכן היא כלי מתאים להשראת אין סוף ב"ה עצמו, שאינו שורה אלא במה שבטל אצלו (תניא פ"ו). אך ביחד עם זה, החכמה היא הספירה הראשונה, והיא התחלת סדר השתלשלות העולמות המוגבלים, ולכן דרכה יכול להתהוות נבראים רבים ומוגבלים. שחכמה היא האמצעי דרכו יכול אור אין סוף ב"ה עצמו (המושלל מריבוי) לרדת לגדר הגבול ולהרוות ריבוי נבראים.

(ע"פ דרך מצותיך קכה, א)

2- 'אלקים יחננו' - אף שנראה כשם אלקים, באמת זהו 'יחננו' - חסדו יתברך -

כתיב (תהלים מז, ב) 'אלקים יחננו ויברכנו, יאר פניו אתנו סלה', ופירושו לפי פשוטו הוא: זהו בקשה מאת ה' שיעשה לנו חנינה, לרחם עלינו אף שאין אנו ראויים לכך, ויראה לנו פנים מאירות ושוקות (ע"פ מצו"ד). וא' הפירושים בזה ע"פ חסידות הוא: 'אלקים' הוא שמו ית' המורה על מדת הדין, היינו ששם זה מכונן להקב"ה איך שהוא מתנהג עם העולם והאדם באופן של גבורה, כמו ביסורים וכדומה. אמנם, ענין 'יחננו' הוא ענין חן וחסד המורה על מדת החסד והרחמים, שמזה נמשכת הנהגת הקב"ה באופן של חסד גלוי בחיי האדם בהשפעת פרנסה בהרחבה ובריאות וכדומה. ומה שנאמר 'יאר פניו' - 'פניו' הוא לשון פנימיות. וזהו 'אלקים יחננו' . יאר פניו אתנו: שגם בשעה שבאופן גלוי הקב"ה מתנהג עם האדם באופן של דין וגבורה, באמת ה'פנימיות' של זה הוא בחינת 'יחננו' - מדת החסד של הקב"ה, כי הקב"ה הוא טבע הטוב להטיב ו'אין רע יורד מלמעלה', ולכן, אף שבגלוי אין זה נראה כחסד, באמת הפנימיות היא שזהו חסדו ית', שמתחסד אתנו (אף שאין רואים זאת בעיני בשר). ומבקשים 'יאר פניו אתנו' - בבקשה יראה לנו את הפנימיות באופן גלוי, שיהיה חסד גלוי; או מבקשים מה' שיעזור לנו לקבוע הכרה זו בנפשנו שבאמת 'אלקים יחננו' - גם שזה נראה כגבורה (אלקים), באמת זהו חסד ה' (יחננו). (ע"פ אוה"ת תהלים ע' רכט)

2- השלום והאחדות בין כל חלקי הבריאה -

בתחילת ברכות ק"ש אומרים: "ברוך אתה ה' . . עושה שלום ובורא את הכל", והכוונה בשבח זה היא, על השלום בין כל חלקי בבריאה. כידוע שכל הנבראים מורכבים מד' היסודות - אש רוח מים ועפר - ומשבחים אותו ית' בכך שהוא מחבר בין כל הדברים הללו שעל פי טבעם לא יתכללו מצד השוני העצום ביניהם ובתכונותיהם. וכך 'שלום' זה מתייחס להשלום והחיבור שיש בין הנבראים הגשמיים והחיות הרוחנית המחיה ומקיים אותם, למרות שהם הפכים זה מזה בתכלית, מ"מ הקב"ה עושה שלום ביניהם שיוכלו להתחבר. וע"י ההתבוננות בכך, יכיר האדם בגודל חסד ה' ובהפלאותו, שתמיד מחבר כל המציאות (וכן הרוחניות והגשמיות) שיוכל להתקיים, וכן הוא נעלה עד כדי כך שביכולתו לחבר הפכים ממש. (ע"פ מלבי"ם בישעי' מה, ז)

-- 2)

(ע"פ דרך מצותיך קכה, א)

-- 2)

(ע"פ דרך מצותיך קכה, א)

-- 2)

(ע"פ דרך מצותיך קכה, א)